

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

25 maart 2019

WETSVOORSTEL

**in verband met de verandering van
de vermelding “uit de echt gescheiden”
in de administratieve akten**

**Wetsvoorstel tot wijziging van het Burgerlijk
Wetboek, betreffende de verandering van de
vermeldingen “uit de echt gescheiden” en
“weduwenaar/weduwe”
in de administratieve akten**

**Wetsvoorstel betreffende de melding van
de burgerlijke staat op uittreksels van
de registers van burgerlijke stand, het
Rijksregister en de Kruispuntbank van de
Sociale Zekerheid**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE BINNENLANDSE ZAKEN,
DE ALGEMENE ZAKEN
EN HET OPENBAAR AMBT
UITGEBRACHT DOOR
DE DAMES **Sybille DE COSTER-BAUCHAU**
EN **Veerle HEEREN**
EN DE HEER **Koenraad DEGROOTE**

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

25 mars 2019

PROPOSITION DE LOI

**relative à la modification de
la mention “divorcé(e)”
dans les actes administratifs**

**Proposition de loi modifiant le Code civil
en ce qui concerne la modification des
mentions “divorcé(e)” et “veuf(ve)” dans les
actes administratifs**

**Proposition de loi relative à la mention de
l'état civil sur les extraits des registres de l'état
civil, du registre national et de la Banque-
Carrefour de la Sécurité sociale**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'INTÉRIEUR,
DES AFFAIRES GÉNÉRALES
ET DE LA FONCTION PUBLIQUE
PAR
MMES **Sybille DE COSTER-BAUCHAU**
ET **Veerle HEEREN**
ET M. **Koenraad DEGROOTE**

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GO!	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
DéFI	:	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PP	:	Parti Populaire
Vuye&Wouters	:	Vuye&Wouters

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:	Abréviations dans la numérotation des publications:
DOC 54 0000/000: Parlementair document van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 54 0000/000: Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA: Questions et Réponses écrites
CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag	CRIV: Version Provisoire du Compte Rendu intégral
CRABV: Beknopt Verslag	CRABV: Compte Rendu Analytique
CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)	CRIV: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN: Plenum	PLEN: Séance plénière
COM: Commissievergadering	COM: Réunion de commission
MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers	Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Bestellingen: Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.dekamer.be e-mail : publicaties@dekamer.be	Commandes: Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.lachambre.be courriel : publicaties@lachambre.be
De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier	Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

INHOUD	Blz.
I. Procedure	4
II. Inleidende uiteenzettingen	4
III. Algemene bespreking.....	7
IV. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen	8

SOMMAIRE	Pages
I. Procédure	4
II. Exposés introductifs	4
III. Discussion générale.....	7
IV. Discussion des articles et votes.....	8

Zie:

Doc 54 2873/ (2017/2018):

001: Wetsvoorstel van de heer Thiébaud c.s.
002: Amendement.
003 en 004: Wijziging indiener.

Zie ook:

006: Tekst aangenomen door de commissie.

Doc 54 2742/ (2017/2018):

001: Wetsvoorstel van de heer Calomne c.s.
002 tot 004: Wijzigingen indieners.

Doc 54 3099/ (2017/2018):

001: Wetsvoorstel van mevrouw Van Vaerenbergh.

Voir:

Doc 54 2873/ (2017/2018):

001: Proposition de loi de M. Thiébaud et consorts.
002: Amendement.
003 et 004: Modification auteur.

Voir aussi:

006: Texte adopté par la commission.

Doc 54 2742/ (2017/2018):

001: Proposition de loi de de M. Gautier Calomne et consorts.
002 à 004: Modifications auteurs.

Doc 54 3099/ (2017/2018):

001: Proposition de loi de Mme Van Vaerenbergh.

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft deze wetsvoorstellen besproken tijdens haar vergaderingen van 24 april 2018 en van 6 februari en 12 en 20 maart 2019.

I. — PROCEDURE

Tijdens de vergadering van 6 februari 2019 heeft uw commissie beslist om de wetsvoorstellen ter advies voor te leggen aan de *Groupement des Agents Populations État Civil* (GAPEC), alsook aan de vzw Vlaamse Vereniging van Ambtenaren en Beambten van de Burgerlijke Stand (VLAVABBS).

Die adviezen werden ter beschikking gesteld van de leden.

Het wetsvoorstel tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek, betreffende de verandering van de vermeldingen “uit de echt gescheiden” en “weduwenaar/weduwe” in de administratieve akten (DOC 54 2742/001) en het wetsvoorstel betreffende de melding van de burgerlijke staat op uittreksels van de registers van burgerlijke stand, het Rijksregister en de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (DOC 54 3099/001) werden aanvankelijk verwezen naar de commissie voor de Justitie.

Op vraag van de indieners werden beide wetsvoorstellen vervolgens verwezen naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt, om er samen te worden besproken met het wetsvoorstel in verband met de verandering van de vermelding “uit de echt gescheiden” in de administratieve akten (DOC 54 2873/001).

Tijdens de vergadering van 20 maart 2019 heeft de commissie beslist om het wetsvoorstel DOC 54 2873/001 als basistekst te gebruiken.

II. — INLEIDENDE UITEENZETTINGEN

A. Wetsvoorstel DOC 54 2873/001

De heer Eric Thiébaud (PS), hoofdindieners van het wetsvoorstel, geeft aan dat dit wetsvoorstel de tekst overneemt van wetsvoorstel DOC 53 3272/001 en rekening houdt met de opmerkingen die de beroepsverenigingen al bij de eerste bespreking daarvan tijdens de vorige zittingsperiode hebben uitgebracht.

Hij herinnert eraan dat het gebruik wil dat de burgerlijke staat van natuurlijke personen wordt bepaald door de laatste op hen betrekking hebbende akte van

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné les présentes propositions de loi au cours de ses réunions du 24 avril 2018, du 6 février 2019 et des 12 et 20 mars 2019.

I. — PROCÉDURE

Lors de la réunion du 6 février 2019, votre commission a décidé de soumettre les propositions de loi à l'avis du Groupement des Agents Populations État Civil (GAPEC) et du *Vlaamse Vereniging van Ambtenaren en Beambten van de Burgerlijke Stand* vzw (VLAVABBS).

Ces avis ont été mis à la disposition des membres.

La proposition de loi DOC 54 2742/001 modifiant le Code civil en ce qui concerne la modification des mentions “divorcé(e)” et “veuf(ve)” dans les actes administratifs et la proposition de loi DOC 54 3099/001 relative à la mention de l'état civil sur les extraits des registres de l'état civil, du registre national et de la Banque-Carrefour de la Sécurité sociale étaient initialement renvoyées à la commission de la Justice.

À la demande de leurs auteurs, elles ont par la suite été renvoyées à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique afin d'y être jointes à l'examen de la proposition de loi DOC 54 2873/001 relative à la modification de la mention “divorcé(e)” dans les actes administratifs.

Lors de sa réunion du 20 mars 2019, la commission a décidé de prendre le texte de la proposition de loi DOC 54 2873/001 comme texte de base.

II. — EXPOSÉS INTRODUCTIFS

A. Proposition loi DOC 54 2873/001

M. Eric Thiébaud (PS), auteur principal de la proposition de loi, indique que la proposition de loi reprend, en y intégrant les remarques déjà formulées par les associations professionnelles lors du premier examen de ce texte sous la précédente législature (DOC 53 3272/001).

Il rappelle que la coutume veut que l'état civil d'une personne physique soit déterminé par le dernier acte d'état civil le concernant. De cette manière, une

de burgerlijke stand. Zo heeft iemand die uit de niet-gehuwde status treedt, niet langer de mogelijkheid daarop terug te komen: hij/zij wordt inzake burgerlijke staat als “gehuwd”, “wedenaar/weduwe”, of nog “uit de echt gescheiden” beschouwd, totdat een nieuwe officiële relatie opnieuw een wijziging meebrengt van de laatste inschrijving in het Rijksregister.

De maatschappelijke evolutie en de veranderende zeden tonen nochtans aan dat het instituut “huwelijk” niet langer wordt gezien als iets dat noodzakelijkerwijs een heel leven stand moet houden; voorts is uit de echt scheiden courant geworden.

Ter herinnering: in 2010 telde men 42 000 huwelijken en 28 900 echtscheidingen, wat genoegzaam aantoont dat het huwelijk door een groot segment van de bevolking als contractueel van aard en bijgevolg als herroepbaar wordt gezien.

De vermelding “uit de echt gescheiden” heeft thans nog altijd een negatieve bijklank en wordt door velen die gescheiden zijn als stigmatiserend gepercipieerd, met name op administratief vlak. Die omstandigheid behoort namelijk tot de strikt persoonlijke levenssfeer; het feit dat men ze telkens moet vermelden bij elk aan de burgerlijke stand gericht verzoek, vaak jaren nadat aan dat huwelijk een einde is gekomen, wordt terecht als overdreven ervaren.

De indieners gaan uit van de overweging dat het niet wenselijk is de vermelding van een echtscheiding uit het Rijksregister te schrappen, omdat die informatie noodzakelijk is om de rechten van derden alsmede de rechten die aan derden tegenstelbaar zijn, te waarborgen. Voorts wordt rekening gehouden met de adviezen van de GAPEC (*Groupement des Agents Populations État Civil*) van 18 maart 2014 en van de VLAVABBS (*Vlaamse Vereniging van Ambtenaren en Beambten van de Burgerlijke Stand vzw*); die adviezen werden op 21 maart 2014 besproken tijdens de vergadering van de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt. Op grond van een en ander wordt met dit wetsvoorstel de inhoud van het eerdere wetsvoorstel bijgestuurd: er wordt voorzien in een betere bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen, zonder de oorspronkelijke doelstelling uit het oog te verliezen, te weten iemands burgerlijke staat afstemmen op diens persoonlijke situatie, en niet langer op een band uit het verleden die inmiddels niet langer bestaat. Bij dit alles wordt niet geraakt aan de huidige organisatie van de registers.

Door aldus te handelen, kunnen uit de echt gescheiden personen die dat wensen er zeker van zijn

personne sortant de l'état de célibataire n'a plus la possibilité d'y revenir: elle sera considérée sur le plan de l'état civil soit comme “marié(e)”, soit “veuf/veuve”, soit “divorcé(e)”, jusqu'à ce qu'une nouvelle union vienne modifier à nouveau la dernière inscription au registre précité.

Pourtant, l'évolution de la société et des mœurs montre que le mariage n'est plus une institution perçue comme devant nécessairement durer toute la vie et que le recours au divorce est devenu un fait commun.

On se souviendra que, pour l'année 2010, on dénombrait 42 000 mariages pour 28 900 divorces, ce qui montre assez le caractère contractuel, et donc révocable, de cette institution pour une large part de la population.

La mention “divorcé(e)” est, aujourd'hui encore, connotée négativement et perçue comme stigmatisante par un grand nombre de divorcés, notamment sur le plan administratif. Un tel état relève de la stricte vie privée et le fait de devoir l'annoncer à chaque sollicitation d'état civil, parfois de nombreuses années après la fin du mariage concerné, est perçu à juste titre comme excessif.

Les auteurs estiment cependant qu'il ne serait pas souhaitable de voir disparaître du registre précité la mention d'un divorce, du fait qu'une telle mention est nécessaire à la garantie des droits des tiers ou des droits opposables à des tiers et considérant les avis rendus, tant par le GAPEC (*Groupement des Agents Populations État Civil*) le 18 mars 2014, que par la VLAVABBS (*Vlaamse Vereniging van Ambtenaren en Beambten van de Burgerlijke Stand vzw*) examinés en commission de l'Intérieur en date du 21 mars 2014, la présente proposition de loi fait évoluer la proposition de loi initiale de telle sorte qu'elle permette à la fois de renforcer la protection de la vie privée des personnes concernées et de rencontrer l'objectif initial, à savoir de centrer l'état civil d'une personne sur sa situation personnelle plutôt que sur un lien passé et dissout, sans pour autant apporter de modification à l'organisation actuelle des registres.

De cette manière, les divorcés qui le désirent pourront s'assurer que le souvenir, éventuellement douloureux,

dat ze bij elk contact met administratieve diensten niet telkenmale worden geconfronteerd met een soms heel pijnlijke herinnering aan een huwelijk dat geen stand gehouden heeft.

Het wetsvoorstel voorziet er derhalve in dat de minister van Binnenlandse Zaken, die gaat over het Rijksregister van de natuurlijke personen, bij koninklijk besluit de lijst kan opstellen met de documenten in verband waarmee de mededeling van de burgerlijke staat van een burger echt nodig is.

Bij de mededeling van de burgerlijke staat op die documenten wordt de status “uit de echt gescheiden” of “weduwnaar/weduwe” dan vervangen door de status “ongehuwd sinds”, gevolgd door de datum van de registratie van het vonnis waarmee een einde aan het huwelijk werd gemaakt, dan wel de overlijdensdatum van de gestorven echtgenoot/echtgenote.

B. Wetsvoorstel DOC 54 2742/001

De heer Gautier Calomne (MR), hoofdindienaar van het wetsvoorstel, geeft aan dat dit wetsvoorstel en het door de heer Thiébaud ingediende wetsvoorstel uitgaan van dezelfde vaststelling.

Het mede door de spreker ingediende wetsvoorstel reikt evenwel een andere oplossing aan, aangezien het er aan de hand van een wijziging van het Burgerlijk Wetboek toe strekt alle uit de echt gescheiden personen en weduwnaars/weduwens de mogelijkheid te bieden via een verklaring terug te keren naar de status van “ongehuwde”, nadat zij een aanvraag daartoe hebben ingediend bij de Dienst Bevolking. Vervolgens zou een nieuwe akte van burgerlijke staat worden opgesteld zonder dat de vorige wordt opgeheven, zodat geen afbreuk wordt gedaan aan de verworven rechten van derden, noch aan de rechten die aan derden tegenstelbaar zijn. Het komt de Koning toe het model van de verklaring tot wijziging van de burgerlijke staat te bepalen.

C. Wetsvoorstel DOC 54 3099/001

Mevrouw Kristien Van Vaerenbergh (N-VA) geeft aan dat dit wetsvoorstel de tekst overneemt van een wetsvoorstel dat N-VA-fractieleden in de vorige zittingsperiode hebben ingediend. Dit wetsvoorstel heeft hetzelfde doel als de wetsvoorstellen die door de PS- en de MR-fracties werden ingediend.

Het wetsvoorstel omvat twee aspecten.

De instanties die toegang hebben tot het Rijksregister of tot de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid wordt

d’une union passée ne leur soit pas rappelé à chaque démarche administrative.

La proposition de loi prévoit dès lors que le ministre de l’Intérieur, dans le cadre de ses compétences relatives à la tenue du Registre national des personnes physiques, pourra établir la liste des documents pour lesquels la communication de l’état civil d’un citoyen est strictement nécessaire, par la voie d’un arrêté royal.

Lors de la communication de l’état civil dans ces documents, la communication d’un état de divorcé ou de veuvage se fera par la mention “célibataire depuis le” suivie de la date de l’enregistrement du jugement actant la fin du mariage, ou de la date du décès du conjoint disparu.

B. Proposition de loi DOC 54 2742/001

M. Gautier Calomne (MR), auteur principal de la proposition de loi, souligne que la proposition de loi part du même constat que celle déposée par M. Thiébaud.

La solution préconisée diffère toutefois puisque, via une modification du Code civil, le texte tend à ouvrir la possibilité à toutes les personnes divorcées ou veuves de pouvoir faire une déclaration de retour au statut de célibataire, après en avoir formulé la demande auprès du service “population”. Un nouvel acte d’état civil serait alors établi en parallèle du précédent, pour ne porter atteinte ni aux droits acquis des tiers ni à ceux qui leur seraient opposables. Il appartiendra au Roi de fixer le modèle de déclaration de modification d’état civil.

C. Proposition de loi DOC 3099/001

Mme Kristien Van Vaerenbergh (N-VA) indique que la proposition de loi reprend le texte d’une proposition de loi déposée par des membres du groupe N-VA sous la précédente législature. La proposition de loi poursuit le même objectif que celles des groupes PS en MR.

La proposition de loi compte deux volets.

Tout d’abord, elle interdit aux instances qui ont accès au registre national ou à la Banque-Carrefour de la

verboden de burgerlijke staat op de eigen officiële documenten te vermelden.

Voorts wordt artikel 45, § 1, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek aangevuld, teneinde te verduidelijken dat in de uittreksels geen melding mag worden gemaakt van de burgerlijke staat van de personen op wie de akten betrekking hebben, tenzij op verzoek van de betrokkenen.

Dit wetsvoorstel zal pas zes maanden na de bekendmaking ervan in werking treden, teneinde de overheden de mogelijkheid te bieden de vereiste uitvoeringsmaatregelen te nemen.

III. — ALGEMENE BESPREKING

De heer Éric Thiébaud (PS) kondigt aan dat hij eerlang een amendement zal indienen om een onderscheid te maken tussen de status “uit de echt gescheiden” en de status “weduwe/weduwenaar”. Hij erkent immers dat de vermelding “weduwe/weduwenaar” voor de betrokkenen van bijzonder belang kan zijn.

Tijdens de vergadering van 24 april 2018 deelt *de heer Philippe Pivin (MR)* de commissie mee dat de fractie waartoe hij behoort, het wetsvoorstel tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek, betreffende de verandering van de vermeldingen “uit de echt gescheiden” en “weduwenaar/weduwe” in de administratieve akten (DOC 54 2742/001) heeft ingediend, dat ter bespreking wordt voorgelegd aan de commissie voor de Justitie; die commissie is namelijk bevoegd voor elke wijziging in het Burgerlijk Wetboek. Daar de beide wetsvoorstellen hetzelfde onderwerp hebben, ware het wenselijk ze in dezelfde commissie te behandelen.

De heer Éric Thiébaud (PS) beklemtoont dat wetsvoorstel DOC 54 2873/001 betrekking heeft op het bijhouden van het Rijksregister en op de afgifte van akten door de ambtenaar van de burgerlijke stand. Een en ander valt dus wel degelijk onder de bevoegdheid van de commissie voor de Binnenlandse Zaken, die tijdens de vorige zittingsperiode trouwens een soortgelijk wetsvoorstel heeft besproken.

*
* *

Tijdens de vergadering van 12 maart 2019 constateert *de heer Éric Thiébaud (PS)* dat de adviezen van de GAPEC en van de VLAVABBS op het eerste gezicht kritisch lijken. Als men ze evenwel aandachtig leest, wijzen die instanties die wetsvoorstellen niet helemaal af.

sécurité sociale de faire mention de l'état civil sur leurs propres documents officiels.

Elle complète ensuite l'article 45, § 1er, alinéa 1er, du Code civil afin d'y préciser que l'état civil des personnes sur lesquelles portent les actes n'est pas mentionné dans les extraits, à moins que les personnes concernées n'en fassent la demande.

La proposition de loi n'entrera en vigueur que six mois après sa publication afin de permettre aux pouvoirs publics de prendre les mesures d'exécution nécessaires.

III. — DISCUSSION GÉNÉRALE

M. Eric Thiébaud (PS) annonce le dépôt prochain d'un amendement afin d'opérer une distinction entre le statut de “divorcé(e)” et le statut de “veuf(ve)”. Il reconnaît en effet que la mention “veuf(ve)” peut revêtir pour celui ou celle qu'elle concerne une importance particulière.

Lors de la réunion du 24 avril 2018, *M. Philippe Pivin (MR)* informe la commission que le groupe auquel il appartient a déposé une proposition de loi modifiant le Code civil en ce qui concerne la modification des mentions “divorcé (e)” et “veuf(ve)” dans les actes administratifs (DOC 54 2742/001) qui est soumise à l'examen de la commission de la Justice, compétente en ce qui concerne toute modification du Code civil. Les deux propositions de loi ayant le même objet, il serait opportun de les traiter au sein de la même commission.

M. Eric Thiébaud (PS) souligne que la proposition de loi DOC 54 2873/001 concerne la tenue du Registre national et la délivrance d'actes par l'officier de l'État civil. Il s'agit donc bien d'une compétence de la commission de l'Intérieur qui avait d'ailleurs examiné une proposition de loi similaire sous la précédente législature.

*
* *

Lors de la réunion du 12 mars 2019, *M. Eric Thiébaud (PS)* constate que les avis du GAPEC et de la VLAVABBS peuvent paraître critiques au premier abord, mais une lecture attentive permet de se rendre compte qu'ils ne ferment pas totalement la porte aux propositions de loi à l'examen.

Die verenigingen hebben weliswaar vragen over of betwisten zelfs de wenselijkheid van wat wordt voorgesteld, maar de spreker denkt toch dat de wetgever rekening moet kunnen houden met de reële situaties die worden aangehaald in de toelichting van de drie wetsvoorstellen. Het is niet omdat hetgeen de betrokkenen ervaren per definitie subjectief is, dat er geen rekening mee hoeft te worden gehouden.

Voorts heeft de spreker goed nota genomen van de opmerkingen die in die adviezen worden geformuleerd over de bescherming van de rechten van derden, en over de moeilijkheden die uit het oogpunt van het internationaal privaatrecht zouden kunnen rijzen. Hij kondigt aan dat een amendement zal worden ingediend om aan die opmerkingen tegemoet te komen.

Tot slot merkt de spreker op dat de mogelijkheid om terug te keren naar de burgerlijke staat “ongetrouwd” nu al bestaat, namelijk bij de nietigverklaring van het huwelijk.

IV. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Artikel 1

Dit artikel bepaalt de constitutionele grondslag van het wetsvoorstel. Er worden geen opmerkingen over gemaakt.

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen.

Art. 2

De heer Eric Thiébaud c.s. dient amendement nr. 1 (DOC 54 2873/002) in, dat ertoe strekt het voorgestelde artikel 2 te vervangen, alsook de bedoelingen van de indieners van de aan de bespreking toegevoegde wetsvoorstellen op te nemen in één enkel wetsvoorstel.

Dit amendement houdt ook rekening met de opmerkingen van de beroepsorganisaties van de ambtenaren van de burgerlijke stand (VLAVABBS en GAPEC).

De heer Thiébaud wijst erop dat het amendement beoogt twee aspecten van het oorspronkelijke wetsvoorstel te wijzigen.

Ten eerste wordt voorgesteld om omtrent de specifieke vermelding van de burgerlijke staat “gescheiden” en “weduwe/weduwenaar” een duidelijker onderscheid aan te brengen in de door de Koning op te stellen lijst met documenten. De indieners willen aldus voorkomen dat de voorgestelde maatregel de rechten van derden

Si ces associations s’interrogent sur l’opportunité de ce qui est proposé, voire la contestent dans une certaine mesure, l’intervenant pense pour sa part que le législateur doit être capable de tenir compte des réalités que les trois propositions de loi mettent en lumière dans leur développement. Ce n’est pas parce que le ressenti des personnes concernées est par définition subjectif, que l’on ne devrait pas en tenir compte.

Par ailleurs, l’intervenant a pris bonne note des remarques formulées dans ces avis quant à la protection des droits des tiers et aux difficultés qui pourraient se poser du point de vue du droit international privé. Il annonce le dépôt d’un amendement afin de rencontrer ces observations.

Il signale par ailleurs que la possibilité de retrouver un état de “célibataire” existe d’ores et déjà dans le cas de l’annulation d’un mariage.

IV. — DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Article 1er

Cet article qui définit la base constitutionnelle de la proposition de loi ne donne lieu à aucun commentaire.

Il est adopté à l’unanimité.

Art. 2

M. Eric Thiébaud et conjoints déposent l’amendement n° 1 (DOC 54 2873/002) qui vise à remplacer l’article 2 proposé et à intégrer au sein d’une seule et même proposition les intentions portées par les auteurs des propositions de loi jointes.

Cet amendement tient également compte des observations formulées par les organisations professionnelles des officiers de l’état civil (GAPEC et VLAVABBS).

M. Thiébaud précise que l’amendement modifie la proposition initiale sur deux points.

Tout d’abord, il propose d’établir une distinction plus claire au sein de la liste des documents à établir par le Roi en ce qui concerne la mention spécifique des états de divorce ou de veuvage. De la sorte, les auteurs souhaitent éviter que la mesure proposée porte atteinte aux droits de tiers ou suscite des difficultés sous l’angle du

schaadt of moeilijkheden veroorzaakt inzake internationaal privaatrecht. Het amendement gaat in op de desbetreffende opmerkingen van VLAVABBS.

Voorts werd er bij het opstellen van het amendement rekening mee gehouden dat sommigen de vermelding “gescheiden” of “weduwnaar/weduwe” stigmatiserend vinden, maar dat anderen bijzonder belang aan die vermelding kunnen hechten. Er wordt derhalve voorgesteld dat de betrokkene – dus diegene van wie de burgerlijke staat moet worden meegedeeld – kan kiezen hoe die burgerlijke staat mag worden meegedeeld. Aldus komt het amendement tegemoet aan een opmerking van GAPEC. De wijze waarop die keuze moet worden gemaakt, zal bij koninklijk besluit worden vastgelegd.

De indieners van het amendement wijzen erop dat de wet van 18 juni 2018 houdende diverse bepalingen inzake burgerlijk recht en bepalingen met het oog op de bevordering van alternatieve vormen van geschillenoplossing in het Burgerlijk Wetboek wijzigingen heeft aangebracht die op 31 maart 2019 in werking zullen treden, en dat het dus voor zich spreekt dat de ter bespreking voorliggende bepalingen niet van toepassing zullen zijn op de afschriften en uittreksels van de burgerlijke stand als bedoeld in Boek I, Titel 2, Hoofdstuk 1, Afdeling 5, van het Burgerlijk Wetboek.

Voor zover het nodig is om dit te specificeren, is het immers niet de bedoeling van de indieners om de inhoud van de registers van de burgerlijke stand te wijzigen, wel om de mededeling ervan te behandelen. Aangezien het DABS-systeem vanaf 31 maart 2019 slechts nog “uit de echt gescheiden” zal vermelden op de huwelijks- of scheidingsakten, ligt het voor de hand dat de afschriften en uittreksels van die documenten ook “uit de echt gescheiden” zullen moeten vermelden, aangezien zulks het wezen van die documenten is.

De heer Gautier Calomne (MR) geeft aan dat het amendement het resultaat is van een constructieve samenwerking tussen de indieners van de samengevoegde wetsvoorstellen, die beogen vooruitgang te boeken en ervoor te zorgen dat de tekst eindelijk kan worden aangenomen.

Mevrouw Kristien Van Vaerenbergh (N-VA) vindt dat het amendement een compromis is, dat het beste van de verschillende teksten samenbrengt. Het ligt bovendien in het verlengde van de gewonnen adviezen.

Er zal worden gewerkt met twee lijsten: een eerste lijst met de te behouden vermeldingen, en een tweede lijst met de vermeldingen waarbij de aanvrager keuze heeft – die keuzevrijheid heeft belang, omdat sommigen

droit international privé. L'amendement est conforme aux observations soulevées par le VLAVABBS à ce sujet.

Lors de la rédaction de l'amendement, il a également été tenu compte du fait que si pour certains, la mention de divorcé ou veuf est stigmatisante, elle peut revêtir pour d'autres une importance particulière. Dès lors, il est proposé que l'intéressé – c'est-à-dire la personne dont l'état civil doit être communiqué – puisse faire le choix de la forme sous laquelle son état civil peut être communiqué. L'amendement répond de la sorte à l'observation du GAPEC. Un arrêté royal déterminera la manière dont ce choix aura à s'opérer.

Les auteurs de l'amendement soulignent que, compte-tenu des modifications apportées au Code Civil par la loi du 18 juin 2018 portant dispositions diverses en matière de droit civil et des dispositions en vue de promouvoir les formes alternatives de résolution des litiges, lesquelles entreront en vigueur le 31 mars 2019, il est évident que les présentes dispositions ne trouveront pas à s'appliquer aux copies et extraits d'état civils tels que visés au Livre I, Titre 2, Chapitre 1er, partie 5 du Code Civil.

Pour autant qu'il soit nécessaire de le préciser, l'intention des auteurs n'est en effet pas de modifier le contenu des registres d'état civil, mais bien d'en traiter la communication. Dès lors qu'à compter du 31 mars 2019, le système BAEC ne fera plus mention du divorce que sur les actes de mariage ou de divorce, il est évident que les copies et extraits de ces documents auront à mentionner le divorce, puisqu'il s'agit de l'essence même de ces documents.

M. Gautier Calomne (MR) indique que l'amendement est le résultat d'une collaboration constructive entre les auteurs des propositions de loi jointes qui ont la volonté d'avancer et de garantir que ce texte puisse enfin être adopté.

Mme Kristien Van Vaerenbergh (N-VA) estime que l'amendement est un compromis qui réunit le meilleur des différents textes. Il s'inscrit en outre dans la ligne des avis recueillis.

On utilisera deux listes. Une première liste pour laquelle il est obligatoire de conserver les mentions, et une seconde liste pour laquelle le choix est laissé au demandeur. Cette liberté de choix a son importance,

bijvoorbeeld gehecht zijn aan de vermelding als weduwe of weduwnaar.

De heer Vincent Van Peteghem (CD&V) stelt dat zijn fractie van oordeel is dat het wetsvoorstel achterhaald is: de principes van hetgeen wordt voorgesteld, zijn vervat in de privacyregelgeving. De bedoelde informatie wordt enkel meegedeeld in de gevallen waarin dat noodzakelijk is.

Voorts rijst de vraag of in de exhaustieve lijsten bepaalde elementen niet over het hoofd zullen worden gezien. Het is dus beter te vertrouwen op de ter zake geldende privacyregelgeving; een afzonderlijke regeling is geenszins raadzaam.

Amendement nr. 1, dat ertoe strekt artikel 2 te vervangen, wordt aangenomen met 14 tegen 2 stemmen.

*

Het gehele, aldus geamendeerde en wetgevingstechnisch verbeterde wetsvoorstel wordt aangenomen met 14 tegen 2 stemmen.

De samengevoegde wetsvoorstellen vervallen dientengevolge.

De rapporteurs,

Sybille
de COSTER-BAUCHAU
Veerle HEEREN
Koenraad DEGROOTE

De voorzitter,

Brecht
VERMEULEN

Bepalingen die een uitvoeringsmaatregel vereisen (artikel 78.2, vierde lid, van het Reglement): artikel 2.

parce qu'il y a par exemple des personnes qui tiennent à la mention "veuf" ou "veuve".

M. Vincent Van Peteghem (CD&V) indique que son groupe estime que la proposition de loi à l'examen est obsolète. Les principes de ce qui y est proposé sont en effet contenus dans la réglementation sur la protection de la vie privée. Les informations visées sont uniquement communiquées dans les cas où cela s'avère nécessaire.

La question se pose par ailleurs de savoir si certains éléments ne seront pas oubliés dans les listes exhaustives. Il est dès lors recommandé de s'appuyer sur la réglementation relative à la protection de la vie privée. Il n'est pas opportun d'élaborer une réglementation distincte.

L'amendement n° 1 visant à remplacer l'article 2 est adopté par 14 voix contre 2.

*

L'ensemble de la proposition de loi, telle qu'amendée et corrigée sur le plan légistique, est adopté par 14 voix contre 2.

Les propositions de loi jointes deviennent par conséquent sans objet.

Les rapporteurs,

Sybille
de COSTER-BAUCHAU
Veerle HEEREN
Koenraad DEGROOTE

Le président,

Brecht
VERMEULEN

Dispositions nécessitant une mesure d'exécution (article 78.2, alinéa 4, du Règlement): article 2.